

[Poul Møller.]

i anledning af den i valglovskommissionen påtænkte 4 pct.-spærreregulering. Udvalget har endvidere fra indenrigsministeriet modtaget et aftryk af det ærede medlem hr. Hans Conrad Koefoeds tale ved første behandling af grundlovsforslaget.

Udvalget henviser i sin betænkning til valglovskommissionens bemærkninger til lovforslaget og gør altså herved disse bemærkninger til folketingets og rigsdagens bemærkninger, hvilket kan have betydning ved fremtidig fortolkning af valgløven.

Udvalget har indgående drøftet spørgsmålet om de syges adgang til at afgive stemme. Fra alle sider i udvalget var man egentlig indstillet på at søge en løsning på dette problem, nu da man udvider adgangen til at stemme for bortrejste personer. Men der var flere vanskeligheder, som gjorde, at man måtte opgive at finde frem til et forslag. Der var for det første vanskeligheden ved at bevare valghemmeligheden. Jo mere man ville skabe lighed på dette område ved at lade såvel hospitalpatienter som hjemmeliggende patienter stemme ved et valg, jo vanskeligere blev det at sikre, at valghemmeligheden, som jo er et af de fundamentale principper i vort folkestyres opbygning af rigsdagens valg, blev overholdt. Man stod endvidere overfor den vanskelighed, om de syge hjemmeliggende patienter ville være tilstrækkelig syge, hvilken kontrol man havde med, om de egentlig var syge, og om man ikke, hvis man var lemfældig med denne kontrol, ville bringe sig i den situation, at flere og flere mennesker kunne rekvirere stemmesedler til deres hjem eller sørge for, at valglisteføreren eller valgbestyrelsesmedlemmer af lagde besøg i hjemmet, for at de kunne afgive stemme. Derved ville man efterhånden gøre afstemningen for kompliceret og for vanskelig. Man har overvejet, om man i det hele taget så kunne nå frem til lighed, selvom man gav de syge denne adgang, for overalt har man anerkendt, at hvis lægen, eventuelt hospitalsoverlægen, forbød de pågældende at stemme på grund af deres helbredstilstand, ville der alligevel ikke opnås nogen lighed, idet der så ville være mennesker, der ikke kunne komme til at stemme, medens patienter, der lå ved siden af, kunne afgive stemme. Dette kunne man måske sige var en mindre gene,

men for den pågældende patient, som blev ramt af dette forbud, var genen måske betydelig større end den ikke at kunne få lejlighed til at afgive stemme, idet han derved fik stempel for, at han var så alvorligt syg, at en læge ikke mente, han burde have lejlighed til at stemme.

Endelig har man næret den almindelige frygt — som der også er givet udtryk for fra lægekredse — for at få agitationen ind på hospitalerne. Vel ville man forbyde agitation på hospitalerne i første omgang, men før eller senere ville den nok trænge ind også til sygesengen, og man har derfor ikke skønnet det rigtigt i hvert fald i hast at lave en ordning, som ikke sikrede imod en sådan agitation der, hvor mennesker netop skulle have fred og ro og fritages for at tage stilling til dagens problemer eller i hvert fald fritages for at blive ophidset til at tage en sådan stilling.

Udvalget har dog ment at kunne fastholde denne adgang i forslaget om folkeafstemning udfra 2 synspunkter, nemlig for det første, at de patienter, der her bliver tale om at give lejlighed til at stemme ved folkeafstemningen den 28. maj, ellers ville blive regnet for modstandere af grundlovsforslaget. Ved de almindelige valg er de, der ikke stemmer, neutrale, de tager ikke stilling, regnes ikke for det ene eller det andet, medens ved en folkeafstemning de hjemmeblivende, de, der ligger syge, vil blive regnet for modstandere af grundlovsforslaget. Og for det andet har man ment, at hensynet til valghemmeligheden ikke er så afgørende ved en folkeafstemning, der jo dog ikke drejer sig om valg mellem partier eller personer, men kun om at stemme Ja eller Nej til et enkelt forslag, og hvor man ved, at stemmeafgivningen vil gå på tværs af partierne. Der vil være ja- og nej-stemmer indenfor alle partier, og man kan således ikke sige, at en mand, der ligger på hospitalet, ved sin stemmeafgivning tilkendegiver overfor sine medpatienter, hvilken politisk opfattelse han har.

Det ærede medlem hr. Alfred Jensen har stillet ændringsforslag nr. 9, som skulle tage hensyn til de fremførte synspunkter og muliggøre det for de syge at få lejlighed til at stemme også ved almindelige rigsdagsvalg. Udvalgets flertal har ikke ment, at dette ændringsforslag var tilstrækkelig betryggende opbygget, og har derfor ikke